

ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਹਵਾਲਾ

ਮ/ਨੰਦ ਲਾਲ-ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਬਿਨੈਕਾਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ

9 ਅਪ੍ਰੈਲ 1965

1962 ਦਾ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 2।

ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ-ਤੋਂ-ਨਿਲਾਮੀ ਐਕਟ (1956 ਦਾ LXXIV)-5.9- ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ

ਵਿਕਰੀ 1965 ਪ੍ਰਚਾਸੀਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ-ਰ-ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ-ਅਪ੍ਰੈਲ, 28, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਟੈਚੂਟਰ-ਟੈਨਿੰਗ ਸਟੈਚੂਟ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਰੂਲਜ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤੋਂ ਜਨੇਨਾ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟੈਕਸ ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਅੰਤਰ-ਸੈਅ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅੰਤਰ-ਸ਼ਾਇਟ ਟਰੂਡ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਨੁਕਸਾਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਡੀਲਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਭੜਕਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਆਵਾਜਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮਾਨਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਬੰਡਨ

VOL. XVIII-(2)ਜੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸੇ ਉੱਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਟੈਕਸ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਲੰਮੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਜਮਹੂਰੀ ਰਾਜ ਲਈ ਮਾਲੀਆ ਇਸਦਾ ਜੀਵਨ ਖੂਨ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ-ਕਰ ਕਲਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(2) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ, ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ XLVI ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ। ਮਿਸ ਨੰਦ ਲਾਲ-ਹੀਰਾ ਲਾਲ, ਬਜ਼ਾਰ ਘੰਟਾ ਘਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1957-58 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 1960-61 ਦੇ 95 ਵਿੱਚ 6 ਨਵੰਬਰ 1961 ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰ.

(ਐਕਟ 74) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਦਿਆਲੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। 1956) ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਕੱਠੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਜੀਐਸਟੀਆਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਚਾਰ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

(1) 1956 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਨੰ. 74 ਨੂੰ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਤੱਕ ਨਾ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਲਈ ਉਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੀ ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਦ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ? ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਡੀਲਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ?

(2) ਕੀ ਧਾਰਾ 1(2) ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ, ਇਹ ਸਾਬਕਾ-

ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ, i, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਡੀਲਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਜਾਂ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(3) ਕੀ 1 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 12 ਮਾਰਚ, 1958 ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਦੇ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਾਲ ਭੇਜਣਾ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਿਸ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੈਂਟਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਫਿਰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ?

(4) ਕੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਟੈਕਸ ਹੈ। 12,188.75 nP. 1 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 12 ਮਾਰਚ, 1958 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਦੇ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਡੀਲਰਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ 'ਤੇ 1956 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 74 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ, ਸਹੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਫੈਲਿਆ ਅਤੇ ਕੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਗਰਾਰੀ ਕਰਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਸਹੀ ਸੀ, ਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਾਇਜ਼?

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਡੀਲਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਕਰੀ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਮਾਲ ਦੀ ਢੇਆ-ਢੁਆਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ।

VOL. XVIII-(2)1 ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਨੰਦ ਲਾਲ-ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤੋਂ ਜੰਮੂ ਡੀਐਮ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਾਲ। ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ 1958 ਦੇ ਐਕਟ 5 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਡੀਲਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1(2) ਤੋਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਤੱਕ ਵੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਵੱਲੋਂ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਧਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਰਾਜ. ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਕਈ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ, ਉਸਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਧਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ. ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਦੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਅਧੀਨਗੀ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(4) ਅਧੀਨ ਆਮਦਨ ਉਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਸੂਲੇ ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੰਜਾਬ

ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ, ਸਥਿਤੀ ਸਮਝਯੋਗ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸਿੱਖਿਅਤੁਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

[VOL. XVIII-(2)

ਮੈਸਰਜ਼ ਨੰਦ ਲਾਲ- ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਰਾਜ। ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਮਿਰਕ ਦੁਆਰਾ ਝਾਤ ਮਾਰਨਾ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੈਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੇਚੇ ਜਾਂ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿਵੇਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਸਟੇਟ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 1 ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਈਟਮ ਨੰ. 15 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡੀਲਰ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਉਚਿਤ ਰਾਜ' ਡੀਲਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਰਾਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕਿ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਝਿਜਕ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 301 ਤੋਂ 304 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ

VOL. XV-QJJ ਭਾਰਤੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਡੀਲਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਨੰਦ ਲਾਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲੱਗੇਗਾ। ਡੀ.ਐਮ., ਜੇ. ਦਾ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ

ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਵੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ। ਹੱਥ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 303 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ।

ਫਿਰ ਇਹ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ, ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 286 ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ, ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਅਜੇ ਵੀ ਐੱਖਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਜਵਾਬ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 286 ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਛੂਹਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਆਰਟੀਕਲ ਦਾ ਉਪ-ਆਰਟੀਕਲ (2) ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ।

ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਬਾਰੇ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ. ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮਾਨਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਜਮਹੂਰੀ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਹਰ ਕਿਸੇ ਉੱਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਰਡਰ. ਬੇਸ਼ੱਕ, ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜੁਰਮਾਨੇ ਆਦਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਟੈਕਸ-ਕਾਨੂੰਨ, ਇਹ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਗੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਲੋੜਾਂ ਦੁਆਰਾ. ਸਾਡੇ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ

ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬੋਝ ਬਰਾਬਰ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਅਣਉਚਿਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ। ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਟੈਕਸ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਲੰਮੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਚੰਗੀ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜ ਲਈ ਮਾਲੀਆ ਇਸਦਾ ਜੀਵਨ ਖੂਨ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕੋਈ ਠੋਸ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਜ ਨਾ ਮੰਨਣ ਲਈ, ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਕੇਰਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਕਰੀ ਮੌਕੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਤੋਂ ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਉੱਤੇ ਵੀ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ

ਦਾ ਮੁੱਖ ਤਖ਼ਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੈ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਠੋਸ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਕ ਕਾਰਨ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਇਜ਼ਕ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ, ਪਰ, ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਮਾਮਲਾ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਐਸ. ਮਰਿਆਪਾ ਨਾਦਰ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ (1) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਰਾਜ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਸਵਾਲ M/s. ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (1949 ਦਾ ਬੀਮਾਰ) ਸੈੱਟ 26) ਅਤੇ 13-ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 29 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ-ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ-ਕੀ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਸਪੇਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੇਲਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਰਾਇਆ ਐਸ. 15(3) ਅਧੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ-ਕੀ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਕੇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸਾਲ 1953, 1954 ਅਤੇ 1955 ਵਿੱਚ ਬਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇਹ ਮਿਆਦ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸਨ ਜੋ ਜਨਵਰੀ, 1955 ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ 30 ਨਵੰਬਰ, 1959 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 106 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ 30 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2 ਜਨਵਰੀ, 1960 ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਿਰਪੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਨਯੋਗ ਸਨ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਸਟ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈਂਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1) ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਸਵਾਲ M/s. ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੇ ਚਾਰ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਕੇਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਖਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Rupinder Kumar
Translator